T094 ATĐ 6 (31) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q177-Định Uẩn-Luận về Bất Hoàn

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 177

LUAÄN VEÀ BAÁT HOAØN (Phaàn 4)

Hoûi: Nghieäp dò thuïc cuûa töôùng laáy gì laøm töï taùnh, laø nghieäp cuûa thaân, laø nghieäp cuûa ngöõ, hay laø nghieäp cuûa yù? Ñaùp: Ba nghieäp laøm töï taùnh, nhöng taêng maïnh veà nghieäp cuûa yù. Coù ngöôøi noùi: Chæ laáy nghieäp cuûa yù laøm töï taùnh, khoâng phaûi laø nghieäp cuûa thaân-ngöõ. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì nghieäp cuûa yù maïnh meõ saéc beùn, nghieäp cuûa thaân-ngöõ thì chaäm chaïp. Hoûi: Nghieäp dò thuïc cuûa töôùng laø thuoäc veà yù ñòa, hay laø naêm Thöùc thaân? Ñaùp: Thuoäc veà yù ñòa, khoâng phaûi laø naêm Thöùc thaân. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì nghieäp naøy coù phaân bieät, caàn phaûi quaùn saùt roài hieän haønh, naêm Thöùc khoâng coù phaân bieät, cho neân tuøy theo löïc cuûa caûnh giôùi maø khôûi leân. Hoûi: Nghieäp dò thuïc cuûa töôùng laø gia haïnh ñaït ñöôïc, laø lìa nhieãm ñaït ñöôïc, hay laø do sinh ñaït ñöôïc? Ñaùp: Chæ laø gia haïnh ñaït ñöôïc, khoâng phaûi laø lìa nhieãm ñaït ñöôïc, khoâng phaûi laø do sinh ñaït ñöôïc. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì nghieäp naøy caàn phaûi ôû ba Voâ soá kieáp tu caùc haïnh Ba-la-maät-ña, taùc yù-coâng duïng-gia haïnh trong thaân ñaày ñuû troïn veïn, veà sau môùi ñaït ñöôïc. Coù ngöôøi noùi: Nghieäp naøy gia haïnh ñaït ñöôïc, cuõng do sinh ñaït ñöôïc, nhöng khoâng phaûi laø lìa nhieãm ñaït ñöôïc. Hoûi: Nghieäp dò thuïc cuûa töôùng laø do Vaên maø thaønh, do Tö maø thaønh, hay laø do Tu maø thaønh? Ñaùp: Chæ do Tö maø thaønh, khoâng phaûi laø Vaên, khoâng phaûi laø Tu. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì nghieäp naøy thuø thaéng cho neân khoâng phaûi laø do Vaên maø thaønh, heä thuoäc coõi Duïc cho neân khoâng phaûi laø do Tu maø thaønh.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 177 447

Coù ngöôøi noùi: Nghieäp naøy bao goàm do Vaên-Tö maø thaønh, nhöng khoâng phaûi laø do Tu maø thaønh. Hoûi: Nghieäp dò thuïc cuûa töôùng khôûi leân ôû nôi naøo? Ñaùp: ÔÛ coõi Duïc chöù khoâng phaûi laø coõi khaùc, ôû neõo ngöôøi chöù khoâng phaûi laø neõo khaùc, ôû chaâu Thieäm Boä chöù khoâng phaûi laø chaâu khaùc. Döïa vaøo thaân naøo maø khôûi leân, thì döïa vaøo thaân nam khôûi leân chöù

khoâng phaûi laø thaân nöõ… Khôûi leân vaøo luùc naøo, laø luùc Ñöùc Phaät xuaát theá chöù khoâng phaûi laø thôøi gian khoâng coù Phaät. Duyeân vaøo caûnh naøo maø khôûi leân, laø hieän roõ tröôùc maét duyeân vôùi Phaät maø khôûi leân Tö nguyeän thuø thaéng chöù khoâng duyeân vôùi caûnh khaùc. Hoûi: Ba möôi hai töôùng Ñaïi tröôïng phu, laø do moät Tö daãn daét, hay laø nhieàu Tö? Neáu nhö vaäy thì coù gì sai? Neáu do moät Tö daãn daét, thì vì sao moät ít nghieäp coù theå daãn ñeán nhieàu quaû? Luaän Thi Thieát noùi laïi hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Nghieäp loaïi nhö vaäy coù theå caûm ñeán töôùng baèng phaúng kheùo an truù döôùi loøng baøn chaân, cho ñeán nghieäp loaïi nhö vaäy coù theå caûm ñeán töôùng nhuïc keá (oâ-saét-nò-sa) treân ñænh ñaàu.” Neáu do nhieàu Tö daãn daét, thì vì sao moät Chuùng ñoàng phaàn khoâng phaân bieät maø laïi daãn daét phaân bieät? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Do moät Tö daãn daét. Hoûi: Vì sao moät ít nghieäp coù theå daãn ñeán nhieàu quaû? Ñaùp: Tröôùc duøng moät Tö ñeå daãn daét, sau duøng nhieàu Tö ñeå ñaày ñuû troïn veïn, vì theá cho neân khoâng coù loãi; ví nhö ngöôøi veõ tranh, tröôùc duøng moät maøu ñeå laøm moâ phoûng, sau boå sung nhieàu maøu saéc. Hoûi: Luaän Thi Thieát noùi laïi hieåu theá naøo? Ñaùp: Luaän aáy noùi veà nghieäp ñaày ñuû troïn veïn, khoâng noùi veà nghieäp daãn daét, cho neân khoâng coù loãi. Nhöng ba möôi hai töôùng Ñaïi tröôïng phu laø quaû cuûa nghieäp ñaày ñuû troïn veïn Chuùng ñoàng phaàn, khoâng phaûi laø quaû cuûa nghieäp daãn daét Chuùng ñoàng phaàn. Coù ngöôøi noùi: Do nhieàu Tö daãn daét. Hoûi: Vì sao moät Chuùng ñoàng phaàn khoâng phaân bieät maø laïi daãn daét phaân bieät? Ñaùp: Luùc baáy giôø Boà-taùt luoân luoân nhaát taâm chuù yù vaøo moät sôû y-sôû duyeân-haønh töôùng coù nhieàu Tö chuyeån ñoåi, trong ñoù coù Tö coù theå caûm ñeán töôùng baèng phaúng kheùo an truù döôùi loøng baøn chaân, cho ñeán coù Tö coù theå caûm ñeán töôùng nhuïc keá treân ñænh ñaàu. Noùi nhö vaäy thì ba möôi hai Tö daãn daét ba möôi hai töôùng Ñaïi tröôïng phu, moãi moät töôùng laïi duøng nhieàu nghieäp ñeå laøm ñaày ñuû troïn veïn.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 177 448

Hoûi: Boà-taùt ñaõ khôûi leân ba möôi hai Tö, ôû trong caùc töôùng thì tröôùc heát laø daãn daét töôùng naøo? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Tröôùc heát laø daãn daét töôùng baèng phaúng kheùo an truù döôùi loøng baøn chaân, sau môùi daãn daét nhöõng töôùng khaùc, bôûi vì tröôùc laø an truù baøn chaân, sau môùi ñeán nhöõng nôi khaùc. Coù ngöôøi noùi: Tröôùc heát laø daãn daét töôùng maét xanh bieác, bôûi vì tröôùc laø duøng aùnh maét hieàn töø nhìn theá gian. Noùi nhö vaäy thì ñieàu naøy khoâng nhaát ñònh, tuøy theo duyeân hôïp vôùi töôùng naøy thì daãn daét töôùng naøy. Ba möôi hai töôùng Ñaïi tröôïng phu: 1. Töôùng kheùo an truù döôùi loøng baøn chaân(tuùc haï thieän truù töôùng), ñoù laø döôùi loøng baøn chaân cuûa Ñöùc Phaät baèng phaúng khoâng loài khoâng loõm, vaøo luùc ñaët chaân ñeàu aán xuoáng chaïm vaøo maët ñaát. Vì vaäy chæ rieâng töôùng daáu chaân cuûa Ñöùc Phaät laø roõ raøng, taâm ñòa xaáu aùc muoán xoùa ñi nhöng cuoái cuøng khoâng theå maát ñöôïc. Nhöõng ngöôøi taïi gia neáu coù töôùng naøy, thì chaéc chaén laø vò vua laõnh ñaïo ñaát nöôùc. Nhöõng ngöôøi xuaát gia neáu coù töôùng naøy, thì chaéc chaén laøm

baäc Phaùp vöông hoùa ñoä taát caû. 2. Töôùng baùnh xe ngaøn nan hoa (thieân böùc luaân töôùng), ñoù laø ôû döôùi hai baøn chaân cuûa Ñöùc Phaät coù hoa vaên, nhö baùnh xe ngaøn nan hoa ñaày ñuû truïc-vaønh, troøn ñaày roõ raøng voâ cuøng tuyeät vôøi. Thieân töû Dieäu Nghieäp tuy raát taùc yù nhöng khoâng theå naøo moâ phoûng maø hoùa hieän khaùc bieät. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì söï vieäc do Thieân töû Dieäu Nghieäp hoùa hieän laø do trí voâ phuù voâ kyù ñaõ daãn daét, maø töôùng naøy laø do nghieäp hoaøn toaøn thanh tònh ñaõ daãn daét. Laïi nöõa, vieäc laøm cuûa Thieân töû aáy laø do trí sinh ra ñaït ñöôïc ñaõ daãn daét, maø töôùng naøy laø do trí gia haïnh taêng thöôïng ñaõ daãn daét. Laïi nöõa, vieäc laøm cuûa Thieân töû aáy laø do trí ñaõ luyeän taäp trong moät ñôøi daãn daét, maø töôùng naøy laø do trí ñaõ luyeän taäp qua voâ löôïng ñôøi daãn daét. 3. Töôùng ngoùn tay thon daøi (chæ tieâm tröôøng töôùng), ñoù laø ngoùn tay cuûa Ñöùc Phaät thon daøi nhoû maø töø töø nhoïn, loùng ngoùn tay khoâng hieän baøy thoâ thieån, kheùp laïi thì khoâng coù khe hôû, xeáp laïi-raûi ra thích hôïp, ôû giöõa saùng boùng troøn ñaày. 4. Töôùng goùt chaân troøn cao (tuùc caân vieân tröôøng töôùng), ñoù laø goùt chaân cuûa Ñöùc Phaät troøn cao, roäng thaúng ñoan nghieâm. 5. Töôùng tay chaân mòn maøng meàm maïi (thuû tuùc teá nhuyeãn töôùng), ñoù laø tay chaân cuûa Ñöùc Phaät mòn maøng meàm maïi nhö tô Ñoá-la. 6. Töôùng maøng da meàm giöõa caùc ngoùn tay-chaân (thuû tuùc voõng

man töôùng), ñoù laø giöõa caùc ngoùn tay-chaân cuûa Ñöùc Phaät ñeàu coù maøng da meàm, gioáng nhö baøn chaân cuûa ngoãng chuùa, neáu luùc kheùp laïi thì maøng da khoâng hieän roõ maø khoâng coù neáp nhaên keùo daøi, luùc môû ra thì hieän roõ maø khoâng coù neáp co xieát laïi. 7. Töôùng coû chaân troøn vaø daøy (tuùc phu ñoan haäu töôùng), ñoù laø coå chaân cuûa Ñöùc Phaät troøn vaø daøy, höôùng veà caùc ngoùn chaân ñoå sang hai beân, ñöùng thaúng xöùng vôùi goùt chaân, böôùc chaân thì khoâng roäng, loøng baøn chaân nhö maøu hoa sen hoàng, phía trong maøng da nhö ñöôøng vaân cuûa caây goã, moùng chaân nhö maøu ñoàng ñoû hôi nhaït, phía ngoaøi maøng da laø maøu vaøng roøng, loâng mòn maøu ñen pha hoàng töôi saùng nhö Pheä löu ly, cho neân hai chaân cuûa Ñöùc Phaät gioáng nhö ñoâi giaày quyù, trang nghieâm baèng nhieàu vaät baùu, saùng ngôøi thaät vi dieäu. 8. Töôùng baép ñuøi EÂ-neâ-da (eâ-neâ-da chuyeân töôùng), ñoù laø baép ñuøi cuûa Ñöùc Phaät troøn thaúng töø töø xuoáng döôùi thon nhoû, nhö baép ñuøi cuûa Nai chuùa EÂ-neâ-da. 9. Töôùng nam caên giaáu kín (theá phong taøng maät töôùng), ñoù laø nam caên cuûa Ñöùc Phaät giaáu kín gioáng nhö Ngöïa chuùa. Neáu nhö vaäy thì laøm sao höõu tình ñaõ hoùa ñoä (sôû hoùa) nhìn thaáy ñöôïc? Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Theá Toân thöông xoùt höõu tình ñaõ hoùa ñoä cho neân phöông tieän maø thò hieän. Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Theá Toân hoùa laøm aâm taøng thuø dieäu nhö voi ngöïa, noùi vôùi höõu tình ñaõ hoùa ñoä raèng: Nhö oâng, Ta cuõng nhö vaäy. 10. Töôùng thaân theå ñaày ñuû troïn veïn(thaân phaàn vieân maõn töôùng), ñoù laø thaân theå cuûa Ñöùc Phaät ñaày ñuû troïn veïn nhö caây Naëc-cuø-ñaø, nhö töø phaàn roán ñeán ñænh ñaàu, nhö vaäy töø phaàn roán ñeán chaân, treân döôùi töông xöùng vôùi nhau. 11. Töôùng loâng

toaøn thaân höôùng leân treân (thaân mao thöôïng mò töôùng). 12. Töôùng loã chaân loâng moïc moät sôïi loâng (khoảng sinh nhaát mao töôùng). 13. Töôùng loâng toaøn thaân xoay veà phía phaûi (thaân mao höõu hoaøn töôùng), ñoù laø caùc loã chaân loâng toaøn thaân cuûa Ñöùc Phaät ñeàu moïc moät sôïi loâng, maøu saéc saùng boùng ñen bieác nhö Pheä löu ly, uyeån chuyeån xoay veà phía phaûi, ñaàu sôïi loâng höôùng leân treân. Nguyeân côù moãi moät loã chaân loâng chæ coù moät sôïi loâng, laø bôûi vì luùc laøm Boà-taùt khoâng noùi phaùp tuøy tieän hoãn loaïn. 14. Töôùng thaân maøu vaøng roøng (thaân chaân kim saéc töôùng), ñoù laø thaân theå cuûa Ñöùc Phaät maøu vaøng roøng, aùnh leân laøm môø nhaït aùnh saùng

cuûa taát caû caùc loaïi vaøng ôû theá gian, khieán cho khoâng coøn hieän roõ. Nhö ngöôøi thôøi nay ñem caùc vaät duïng baèng nhoâm-ñoàng..., ñaët ôû beân caïnh vaät duïng baèng vaøng cuûa thôøi nay, thì aùnh saùng khoâng coøn hieän roõ; vaät duïng baèng vaøng cuûa thôøi nay, ñem ñeán beân caïnh vaät duïng baèng vaøng thôøi Ñöùc Phaät taïi theá, thì aùnh saùng khoâng coøn hieän roõ; vaät duïng baèng vaøng thôøi Ñöùc Phaät taïi theá, neáu ñem ñeán beân caïnh vaøng Naïi-ñaø cuûa chaâu Thieäm Boä vaø ñaù vaøng loùt ñöôøng cuûa Chuyeån Luaân Vöông trong bieån lôùn, thì aùnh saùng khoâng coøn hieän roõ; vaøng vaø ñaù vaøng naøy neáu ñem ñeán beân caïnh vaøng cuûa baûy nuùi vaøng, thì aùnh saùng khoâng coøn hieän roõ; vaøng cuûa baûy nuùi vaøng ñem ñeán beân caïnh vaøng cuûa nuùi chuùa Dieäu Cao, thì aùnh saùng khoâng coøn hieän roõ; vaøng cuûa nuùi chuùa Dieäu Cao ñem ñeán beân caïnh ñoà vaät baèng vaøng trang nghieâm cuûa coõi trôøi Tam Thaäp Tam, thì aùnh saùng khoâng coøn hieän roõ. Nhö vaäy laàn löôït chuyeån ñoåi cho ñeán ñoà vaät baèng vaøng trang nghieâm cuûa coõi trôøi Laïc Bieán Hoùa, ñem ñeán beân caïnh ñoà vaät baèng vaøng trang nghieâm cuûa coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, thì aùnh saùng khoâng coøn hieän roõ; ñoà vaät baèng vaøng trang nghieâm cuûa coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi naøy, neáu ñem ñeán beân caïnh thaân vaøng cuûa Ñöùc Phaät, thì aùnh saùng khoâng coøn hieän roõ. Vì theá cho neân thaân maøu vaøng roøng cuûa Ñöùc Phaät laø thuø thaéng nhaát, aùnh leân laøm môø nhaït aùnh saùng cuûa taát caû caùc loaïi vaøng ôû theá gian. 15. Töôùng aùnh saùng thöôøng xuyeân toûa ra moät Taàm (thöôøng quang nhaát taàm töôùng), ñoù laø xung quanh toaøn thaân cuûa Ñöùc Phaät thöôøng xuyeân coù aùnh saùng, moãi phía ñeàu moät Taàm, ngaøy ñeâm luoân luoân soi chieáu. 16. Töôùng laøn da mòn maøng trôn boùng (bì phu teá hoaït töôùng), ñoù laø laøn da cuûa Ñöùc Phaät mòn maøng trôn boùng, buïi-nöôùc khoâng dính ñöôïc, nhö Pheä löu ly vaø caùnh hoa sen, giaû söû Ñöùc Phaät ñöa chaân giaãm vaøo nuùi buïi, laøn gioù Pheä-lam-baø töø trong ñoù cuoán buïi tung leân, muoán laøm cho thaân cuûa Ñöùc Phaät vaø döôùi chaân cuûa Ñöùc Phaät coù moät haït buïi dính vaøo, thì ñieàu naøy khoâng heà coù. 17. Töôùng baûy nôi troøn ñaày (thaát xöù sung maõn töôùng), ñoù laø baûy nôi cuûa Ñöùc Phaät troøn ñaày, ôû thaân theå khaùc thì nhöõng nôi naøy laø ít theâm; hai tay-hai chaân-hai vai vaø ñænh ñaàu, ñoù laø baûy nôi. 18. Töôùng thaân hình cao lôùn vaø thaúng (thaân quaûng hoàng tröïc töôùng), ñoù laø thaân hình cuûa Ñöùc Phaät cao lôùn vaø thaúng, voâ cuøng ñoan nghieâm

maãu möïc, maø khoâng nghieâng-khoâng coøng, cuõng khoâng leäch veà moät beân. 19. Töôùng thaân phaàn treân nhö Sö töû (sö töû thöôïng thaân töôùng), ñoù laø phaàn ngöïc cuûa Ñöùc Phaät vuoâng roäng uy nghieâm, nhö nöûa thaân phaàn

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 177 451

treân cuûa Sö tö chuùa. 20. Töôùng baû vai troøn ñaày (kieân baùc vieân maõn töôùng), ñoù laø baû vai cuûa Ñöùc Phaät troøn ñaày, khoâng phaûi laø caùc Löïc só treû trung khoûe maïnh maø coù theå saùnh baèng. 21. Töôùng ñöùng thaúng duoãi tay xoa ñeán ñaàu goái (laäp thuû ma taát töôùng), ñoù laø Ñöùc Phaät ñöùng thaúng duoãi tay xoa ñeán ñaàu goái cuûa mình. 22. Töôùng caèm troøn nhö Sö töû (sö töû haøm luaân töôùng), ñoù laø caèm cuûa Ñöùc Phaät troøn vaø roäng, ñeïp nhö Sö töû chuùa. 23. Töôùng ñaày ñuû boán möôi chieác raêng (cuï töù thaäp xæ töôùng). 24. Töôùng raêng ñeàu ñaën vaø daøy (xæ teà bình maät töôùng). 25. Töôùng raêng töôi saùng coù aùnh saùng toûa ra (nha xæ tieân baïch höõu quang minh töôùng), ñoù laø Ñöùc Phaät coù ñuû boán möôi chieác raêng, taát caû ñeàu ñaën nhö nhau, ôû giöõa khoâng coù keõ hôû duø chæ baèng maûy loâng, maøu saéc cuûa raêng töôi saùng traéng ngaàn, aùnh leân saùng ngôøi nhö nuùi Tuyeát chuùa. Hoûi: Ngöôøi khaùc chæ coù ba möôi hai chieác raêng, maø noùi trong thaân aáy coù moät traêm leû ba ñoát xöông; Ñöùc Phaät coù ñuû boán möôi chieác raêng, vì sao cuõng noùi trong thaân Ñöùc Phaät coù moät traêm leû ba ñoát xöông, maø khoâng taêng theâm? Ñaùp: Xöông phaàn ñaàu cuûa loaøi ngöôøi do chín phaàn hôïp thaønh, xöông phaàn ñaàu cuûa Ñöùc Theá Toân chæ coù moät ñoaïn, vì vaäy cuøng coù moät traêm leû ba ñoát xöông. 26. Töôùng ñaït ñöôïc Vò giaùc cao nhaát(ñaéc toái thöôïng vò töôùng), ñoù laø bôûi vì phaàn löôõi cuûa Ñöùc Phaät thanh tònh, cho neân khieán nhöõng ñoà aên thöùc uoáng chuyeån thaønh muøi vò tuyeät vôøi nhaát. Coù ngöôøi noùi: Treân phaàn löôõi cuûa Ñöùc Phaät coù chuûng töû cuûa taát caû Vò giaùc thuø thaéng tuyeät vôøi vöøa yù ôû theá gian, neáu luùc caùc vaät ñaéng cay chua maën… ñöa ñeán phaàn löôõi, thì nhöõng vaät xen taïp naøy ñeàu chuyeån thaønh muøi vò tuyeät vôøi nhaát. Coù ngöôøi noùi: Phaàn löôõi cuûa Nhö Lai coù theá löïc nhö vaäy, neáu caùc loaïi ñoà aên thöùc uoáng ñöa ñeán phaàn löôõi, ôû trong ñoù loaïi naøo thuoäc veà taùnh tuyeät vôøi vöøa yù thì lieàn sinh ra Thieät thöùc, loaïi naøo thuoäc veà taùnh thoâ keäch thì khoâng sinh ra Thieät thöùc. Coù ngöôøi noùi: Trong yeát haàu cuûa Ñöùc Phaät coù hai tuyeán söõa, neáu luùc aên uoáng thì söõa aáy tieát ra, pha laãn vaøo caùc loaïi ñoà aên thöùc uoáng, laøm cho ñeàu thaønh muøi vò tuyeät vôøi nhaát. Nhöng ôû trong naøy, bôûi vì Thieät caên thanh tònh, laøm cho muøi vò chuyeån thaønh thuø thaéng, lyù naøy thích hôïp nhö vaäy.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 177 452

27. Töôùng löôõi roäng daøi (quaûng tröôøng thieät töôùng), ñoù laø töôùng löôõi cuûa Ñöùc Phaät moûng meàm roäng daøi, luùc ñöa ra thì che kín maët ñeán phaàn tai vaø chaân toùc, neáu trôû vaøo laïi trong mieäng thì ôû trong mieäng khoâng coù gì chöôùng ngaïi. 28. Töôùng maét xanh bieác (muïc cam thanh töôùng), ñoù laø ñoâi maét cuûa Ñöùc Phaät daøi vaø roäng, maøu maét xanh bieác trong saùng, nhö caùnh

hoa sen xanh Toâ-xaø-ña. 29. Töôùng loâng mi nhö Ngöu vöông (ngöu vöông tieäp töôùng), ñoù laø loâng mi cuûa Ñöùc Phaät phaân boá kheùo leùo tuyeät vôøi gioáng nhö Ngöu vöông. 30. Töôùng treân ñænh ñaàu coù nhuïc keá (oâ-saét-nò-sa töôùng), ñoù laø buùi toùc treân ñænh ñaàu cuûa Ñöùc Phaät do xöông vaø thòt hôïp thaønh, löôïng baèng naém tay uùp xuoáng, ñen tuyeàn troøn tròa raát tuyeät vôøi. 31. Töôùng loâng traéng giöõa chaëng maøy (mi gian baïch haøo töôùng), ñoù laø loâng traéng giöõa chaëng maøy cuûa Ñöùc Phaät dai khoaûng nöûa Taàm, uyeån chuyeån xoay veà phía phaûi, toûa aùnh saùng trong suoát. 32. Töôùng coù ñöôïc aâm thanh coõi Phaïm (ñaéc Phaïm aâm thanh töôùng), ñoù laø ôû trong yeát haàu cuûa Ñöùc Phaät coù ñaïi chuûng tuyeät dieäu, coù theå phaùt ra Phaïm aâm hoøa nhaõ vöøa yù, nhö chim Yeát-la-taàn-ca, vaø phaùt ra tieáng saám reàn chaán ñoäng raát xa, nhö tieáng troáng cuûa Ñeá Thích. AÂm thanh nhö vaäy coù ñuû taùm coâng ñöùc: 1. Vang voïng raát xa. 2. Hoøa nhaõ. 3. Roõ raøng. 4. EÂm tai. 5. Ñi vaøo taâm. 6. Sinh ra nieàm vui. 7. Deã hieåu. 8. Khoâng heà chaùn. Hoûi: Töôùng laø nghóa gì? Ñaùp: Nghóa veà ngoïn côø laø nghóa cuûa töôùng, nghóa veà thuø thaéng laø nghóa cuûa töôùng, nghóa veà ñieàm laønh laø nghóa cuûa töôùng. Hoûi: Vì sao töôùng Ñaïi tröôïng phu chæ coù ba möôi hai chöù khoâng taêng-khoâng giaûm? Ñaùp: Hieáp Toân giaû noùi: “Neáu taêng hay laø giaûm thì cuõng ñeàu sinh taâm nghi ngôø, chæ coù ba möôi hai cuõng khoâng traùi vôùi phaùp töôùng.” Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì ba möôi hai laø soá toát laønh maø theá gian cuøng chaáp nhaän, cho neân khoâng coù taêng-giaûm.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 177 453

Coù ngöôøi noùi: Neáu ba möôi hai töôùng trang nghieâm thaân cuûa Ñöùc Phaät thì ñoái vôùi theá gian laø thuø thaéng nhaát khoâng coù gì saùnh baèng, neáu phaûi giaûm ñi thì seõ thieáu huït, neáu laïi taêng theâm thì cuõng taïp loaïn, ñeàu khoâng phaûi laø thuø thaéng, cho neân chæ coù baáy nhieâu. Nhö Ñöùc Phaät thuyeát phaùp khoâng coù theå taêng-giaûm, töôùng cuûa Ñöùc Phaät cuõng nhö vaäy, cho neân khoâng coù giaûm gì coù theå taêng, khoâng coù taêng gì coù theå giaûm. Hoûi: Taùm möôi veû ñeïp(tuøy haûo) laø ôû nôi naøo? Ñaùp: ÔÛ trong caùc töôùng, tuøy theo caùc töôùng chuyeån ñoåi ñeå trang nghieâm thaân cuûa Ñöùc Phaät khieán cho toát ñeïp tuyeät dieäu nhaát. Hoûi: Töôùng vaø veû ñeïp khoâng laøm chöôùng ngaïi laãn nhau chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy, töôùng vaø veû ñeïp laïi laøm bieåu loä roõ laãn nhau. Nhö hoa trong röøng laøm cho caùc caây bieåu loä roõ, thaân Ñöùc Phaät trang nghieâm baèng töôùng toát vaø veû ñeïp cuõng nhö vaäy. Laïi nhö nuùi vaøng toâ ñieåm nhieàu vaät baùu xen laãn nhau, thaân Ñöùc Phaät uy nghieâm saùng ngôøi tuyeät vôøi cuõng nhö vaäy. Bôûi vì thaân Nhö Lai voâ cuøng thanh tònh saùng ngôøi, cho neân caùc vaät toát laønh ñeàu hieän roõ trong ñoù, nhö göông Chí-na ñaõ maøi heát söùc trong suoát, tuøy theo hình aûnh caûnh töôïng cuûa vaät xa-gaàn ñeàu hieän roõ, thaân Ñöùc Phaät cuõng nhö vaäy. Vì theá cho neân taát caû caùc ma-ngaoïi ñaïo oâm aáp taâm nieäm xaáu aùc, luùc ñeán nôi Ñöùc Phaät thì taát caû ñeàu chieâm ngöôõng, nhìn khoâng thoûa maõn ñi voøng theo phía phaûi maø lui ra. Hoûi: Boà-taùt ñoái vôùi thaân vì coù AÙi-Maïn maø trang nghieâm chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Hoûi: Vì sao? Ñaùp: Boà-taùt vì muoán laøm cho taâm lyù kieâu maïn döïa vaøo

saéc töôùng cuûa theá gian phaûi haøng phuïc, ngöôøi khoâng tieáp nhaän hoùa ñoä khieán cho tieáp nhaän hoùa ñoä, cho neân duøng caùc töôùng toát vaø veû ñeïp maø trang nghieâm thaân mình. Laïi nöõa, bôûi vì hieån baøy phaùp voán coù cuûa Ñöùc Phaät ñeàu laø thuø thaéng, ñoù laø saéc töôùng-söùc löïc, gioøng hoï-quyeán thuoäc, danh döï-taøi saûn, giaøu coù-töï taïi, trí tueä-nhaän thöùc-coâng ñöùc thaûy ñeàu thuø thaéng. Neáu khoâng nhö vaäy, thì phaùp ñaõ noùi ra khoâng coù ngöôøi naøo tin nhaän. Vì theá cho neân Boà-taùt trang nghieâm thaân mình. Laïi nöõa, bôûi vì muoán laøm khí cuï nöông töïa cho quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì coâng ñöùc thuø thaéng quyeát ñònh nöông töïa vaøo thaân thuø thaéng, nghóa cuûa quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc ôû vò lai aáy, noùi vôùi Boà-taùt raèng: OÂng muoán khieán cho toâi ôû trong thaân, thì tröôùc heát phaûi laøm cho thaân oâng thanh

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 177 454

tònh thuø thaéng, duøng caùc töôùng toát vaø veû ñeïp maø trang nghieâm thaân mình, neáu khoâng nhö vaäy thì toâi cuõng khoâng theå naøo sinh vaøo trong thaân cuûa oâng. Ví nhö coù ngöôøi muoán cöôùi Coâng chuùa cuûa vua ñoùn veà nhaø mình, Coâng chuùa aáy bí maät sai söù giaû ñeán noùi cho ngöôøi kia bieát raèng: OÂng muoán ñeå cho Ta ñeán nhaø, thì tröôùc heát caàn phaûi vaåy nöôùc queùt doïn, tröø saïch moïi raùc röôûi dô baån, treo ñeøn keát loïng, ñoát höông raûi hoa, trang nghieâm ñuû loaïi, thì Ta môùi coù theå ñeán, neáu khoâng nhö vaäy thì Ta cuõng khoâng theå naøo ñeán nhaø oâng ñöôïc. Vì theá cho neân Boà-taùt trang nghieâm thaân mình. Hoûi: Boà-taùt taïo taùc taêng tröôûng nghieäp dò thuïc cuûa töôùng roài, trong thôøi gian aáy hoaëc coù luùc laøm Chuyeån Luaân Vöông, laø chính nghieäp dò thuïc cuûa töôùng ñaõ tu, caûm ñeán quaû cuûa töôùng aáy, hay laø nghieäp khaùc? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Töùc laø nghieäp dò thuïc cuûa töôùng ñaõ tu, bôûi vì nghieäp naøy coù coâng naêng roäng lôùn, giaû söû ñeán nay luoân luoân laøm Luaân Vöông, maø theá löïc cuûa nghieäp aáy cuõng khoâng heát. Noùi nhö vaäy thì ñoù laø bôûi vì nghieäp khaùc. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì Boà-taùt tu nghieäp dò thuïc cuûa töôùng ñeàu vì thoï nhaän quaû thuø thaéng ôû thaân sau cuoái chöù chöa thoï duïng ngay, nhöng döïa vaøo nghieäp aáy laøm taêng thöôïng taïo ra nghieäp thieän khaùc caûm ñeán quaû cuûa töôùng Luaân Vöông. Ví nhö vò Tröôûng giaû raát giaøu coù, nhieàu nhöõng chaâu baùu, trong ñoù coù ngoïc quyù raát giaù trò maø chöa ñem ra söû duïng ngay, nhöõng vaät coù giaù trò bình thöôøng thì tuøy luùc ñeå trao ñoåi; ñieàu aáy cuõng nhö vaäy. Hoûi: Ba möôi hai töôùng maø Boà-taùt ñaõ ñaït ñöôïc cuøng vôùi töôùng cuûa Luaân Vöông coù gì sai bieät? Ñaùp: Töôùng maø Boà-taùt ñaõ ñaït ñöôïc, coù boán ñieàu hôn haún: 1. Long troïng. 2. Roõ raøng. 3. Troøn ñaày. 4. Nôi ñaït ñöôïc. Laïi nöõa, coù naêm ñieàu hôn haún: 1. Nôi ñaït ñöôïc. 2. Raát ñoan nghieâm. 3. Daùng veû saâu saéc. 4. Tuøy thuaän vôùi trí thuø thaéng. 5. Tuøy thuaän vôùi lìa nhieãm. Hoûi: Boà-taùt taïo taùc taêng tröôûng nghieäp dò thuïc cuûa töôùng roài, luùc chöa ñeán thaân sau cuoái, ñoái vôùi caùc höõu tình coù töôùng khaùc nhau coù theå nhaân bieát hay khoâng?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 177 455

Ñaùp: Coù, ñoù laø sinh trong gioøng hoï toân quyù, hình daùng dieän maïo ñoan nghieâm, thaân theå tröôïng phu ñaày ñuû, caùc caên troïn veïn khoâng thieáu, coù theå nhôù laïi ñôøi tröôùc, tin saâu saéc vaøo nhaân quaû, öa thích hoïc nhieàu hieåu roäng, toân troïng ngöôõng moä Chaùnh phaùp, trí tueä nhaän thöùc saéc beùn, coù bieän taøi raát thuø thaéng, chí taùnh ñieàu hoøa meàm moûng, aâm thanh ngoân ngöõ hoøa nhaõ, vieäc laøm ñaõ ñöôïc quyeát ñònh, hoaøn toaøn khoâng coù lui suït, thaáy ngöôøi khaùc chòu ñau khoå, loøng daï khoâng theå chòu noåi, caàn phaûi taän tình cöùu giuùp, taát caû coâng ñöùc ñaõ tu, ñeàu hoài höôùng cho Boà-ñeà, mang laïi nieàm vui cho höõu tình, laøm nhieàu ñieàu lôïi ích maø khoâng mong caàu ñeàn ñaùp. Nhö vaäy goïi laø töôùng cuûa Boà-taùt aáy. Hoûi: Nhö trong kinh noùi: “Moãi moät töôùng cuûa Ñöùc Phaät coù traêm phöôùc trang nghieâm.” Theá naøo goïi laø traêm phöôùc? Ñaùp: Trong naøy, traêm Tö goïi laø traêm phöôùc. Theá naøo goïi laø traêm Tö? Ñoù laø nhö luùc Boà-taùt taïo taùc taêng tröôûng veà nghieäp cuûa töôùng kheùo an truù döôùi loøng baøn chaân (töôùng thöù nhaát), tröôùc heát khôûi leân naêm möôi Tö tu söûa thaân khí laøm cho thanh tònh ñieàu hoøa meàm moûng, tieáp ñeán khôûi leân moät Tö ñích thöïc daãn daét töôùng aáy, cuoái cuøng laïi khôûi leân naêm möôi Tö khieán cho töôùng aáy ñöôïc troøn ñaày. Ví nhö noâng phu tröôùc heát söûa sang bôø ruoäng, tieáp ñeán gieo haït gioáng xuoáng, sau môùi duøng phaân-nöôùc maø chaêm boùn-töôùi thaám; ñieàu aáy cuõng nhö vaäy. Nhö nghieäp cuûa töôùng kheùo an truù döôùi loøng baøn chaân, coù traêm Tö trang nghieâm nhö vaäy, cho ñeán nghieäp cuûa töôùng treân ñænh ñaàu coù nhuïc keá (töôùng thöù ba möôi), cuõng laïi nhö vaäy. Vì vaäy cho neân noùi: Moãi moät töôùng cuûa Ñöùc Phaät coù traêm phöôùc trang nghieâm. Hoûi: Theá naøo laø naêm möôi Tö? Ñaùp: Döïa vaøo möôøi nghieäp ñaïo ñeàu coù naêm Tö. Ñoù laø döïa vaøo nghieäp ñaïo lìa boû gieát haïi coù naêm Tö: 1. Tö veà lìa boû gieát haïi. 2. Tö veà khuyeán khích daãn daét. 3. Tö veà khen ngôïi toát laønh. 4. Tö veà tuøy thuaän vui veû. 5. Tö veà hoài höôùng. Nghóa laø hoài höôùng coâng ñöùc ñaõ tu quy veà Boà-ñeà; cho ñeán Chaùnh kieán cuõng nhö vaäy, ñoù goïi laø naêm möôi Tö. Coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo möôøi nghieäp ñaïo ñeàu khôûi leân naêm phaåm Tö veà thieän laø Haï-Trung-Thöôïng-Thöôïng Thaéng vaø Thöôïng Cöïc, nhö tu xen laãn Tónh löï. Coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo möôøi nghieäp ñaïo ñeàu khôûi leân naêm Tö:

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 177 456

1. Gia haïnh thanh tònh. 2. Caên baûn thanh tònh. 3. Daáy khôûi veà sau thanh tònh. 4. Khoâng phaûi laø do Taàm maø haïi. 5. Nghó veà thaâu nhieáp tieáp nhaän. Coù ngöôøi noùi: Duyeân vôùi moät töôùng cuûa Ñöùc Phaät khôûi leân naêm möôi saùt-na, chöa töøng luyeän taäp veà Tö noái tieáp nhau maø chuyeån. Hoûi: Nhö vaäy traêm phöôùc thì löôïng cuûa moãi moät phöôùc laø theá naøo? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Neáu nghieäp coù theå caûm ñeán ñòa vò Chuyeån Luaân Vöông, thì ñoái vôùi boán chaâu lôùn töï taïi maø chuyeån, laø löôïng cuûa moät phöôùc. Coù ngöôøi noùi: Neáu nghieäp coù theå caûm ñeán ñòa vò Thieân Ñeá Thích, thì ñoái vôùi hai chuùng

trôøi töï taïi maø chuyeån, laø löôïng cuûa moät phöôùc. Coù ngöôøi noùi: Neáu nghieäp coù theå caûm ñeán ñòa vò Thieân vöông coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, thì ñoái vôùi taát caû chuùng trôøi coõi Duïc töï taïi maø chuyeån, laø löôïng cuûa moät phöôùc. Coù ngöôøi noùi: Neáu nghieäp coù theå caûm ñeán ñòa vò Thieân vöông coõi trôøi Ñaïi Phaïm, thì ñoái vôùi Tónh löï thöù nhaát vaø chuùng trôøi coõi Duïc töï taïi maø chuyeån, laø löôïng cuûa moät phöôùc. Coù ngöôøi noùi: Phöôùc cuûa Thieân vöông coõi trôøi Ñaïi Phaïm, vò ñöùng ñaàu theá giôùi Sa-ha khuyeàn thænh Nhö Lai chuyeån phaùp luaân, laø löôïng cuûa moät phöôùc. Hoûi: Luùc vò aáy thænh Ñöùc Phaät laø taâm voâ phuù voâ kyù heä thuoäc coõi Duïc, vì sao goïi laø phöôùc? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Vò aáy ôû coõi Phaïm Theá, luùc saép ñeán thænh caàu thì tröôùc heát khôûi leân taâm thieän nhö vaäy: Mình seõ laøm lôïi ích to lôùn cho caùc höõu tình, thænh caàu Ñöùc Phaät chuyeån Phaùp luaân. Luùc baáy giôø thì goïi laø ñaït ñöôïc phöôùc cuûa coõi Phaïm aáy. Ñieàu naøy khoâng hôïp lyù. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø luùc chöa laøm maø ñaõ thaønh töïu. Noùi nhö vaäy thì vò aáy thænh caàu Ñöùc Phaät roài trôû veà ñeán cung coõi Phaïm, sau ñoù luùc Ñöùc Phaät chuyeån Phaùp luaân thì Ñòa thaàn xöôùng leân tröôùc, nhö vaäy aâm thanh laàn löôït chuyeån tieáp leân ñeán cung coõi Phaïm, Phaïm Vöông nghe roài hoan hyû töï möøng cho mình, phaùt taâm thuaàn tònh maø sinh nieàm tuøy hyû, luùc baáy giôø môùi goïi laø thaønh töïu phöôùc naøy. Coù ngöôøi noùi: Luùc theá giôùi thaønh laäp, taát caû höõu tình do löïc taêng thöôïng cuûa nghieäp, coù theå caûm ñeán ba ngaøn Ñaïi thieân theá giôùi, laø löôïng

cuûa moät phöôùc. Coù ngöôøi noùi: Tröø ra Boà-taùt tieáp caän Phaät ñòa, coøn laïi taát caû höõu tình, voán coù nghieäp coù theå caûm ñeán quaû giaøu coù vui söôùng, laø löôïng cuûa moät phöôùc. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy, löôïng cuûa moãi moät phöôùc neân duøng thí duï ñeå hieån baøy, giaû söû taát caû höõu tình ñeàu sinh ra muø loøa, coù moät höõu tình duøng nhieàu phöông tieän khieán cho cuøng coù ñöôïc maét saùng, phöôùc cuûa höõu tình aáy laø löôïng cuûa moät phöôùc. Laïi nöõa, giaû söû taát caû höõu tình ñeàu uoáng phaûi thuoác ñoäc, meâ loaïn saép cheát, coù moät höõu tình laøm cho chaát ñoäc ñeàu tröø heát, taâm ñöôïc tænh taùo, phöôùc cuûa höõu tình aáy laø löôïng cuûa moät phöôùc. Laïi nöõa, giaû söû taát caû höõu tình ñeàu bò troùi chaëc, saép bò maát maïng, coù moät höõu tình laøm cho taát caû ñöôïc giaûi thoaùt, cuøng luùc cöùu ñöôïc maïng soáng, phöôùc cuûa höõu tình aáy laø löôïng cuûa moät phöôùc. Laïi nöõa, giaû söû taát caû höõu tình phaù giôùi-phaù kieán, coù moät höõu tình coù theå laøm cho cuøng luùc ñaày ñuû giôùi-kieán, phöôùc cuûa höõu tình aáy laø löôïng cuûa moät phöôùc. Lôøi bình: Nhö vaäy ñaõ noùi ñeàu laø yù thích thuaàn tònh, phöông tieän ca ngôïi löôïng phöôùc cuûa Boà-taùt, nhöng taát caû ñeàu chöa ñaït ñöôïc yù nghóa thaät söï. Nghóa nhö thaät thì moãi moät löôïng phöôùc Boà-taùt ñaõ khôûi leân laø voâ löôïng voâ bieân, bôûi vì Boà-taùt traûi qua ba Voâ soá kieáp tích taäp troøn ñaày caùc Ba-la-maät-ña roài, cho neân daãn ñeán Tö nguyeän voâ cuøng to lôùn, chæ rieâng Ñöùc Phaät môùi coù theå bieát, khoâng phaûi laø ngöôøi khaùc maø suy löôøng ñöôïc. Nhö vaäy ñaõ noùi veà löôïng phöôùc to lôùn,

coù ñaày ñuû traêm phöôùc trang nghieâm cho moät töôùng, laàn löôït chuyeån tieáp cho ñeán ba möôi hai töôùng, ñeàu coù ñuû traêm phöôùc. Ñöùc Phaät duøng ba möôi hai töôùng coù traêm phöôùc trang nghieâm nhö vaäy, vaø taùm möôi veû ñeïp tuøy thuoäc ñeå trang nghieâm thaân aáy, cho neân toân quyù nhaát-thuø thaéng nhaát ôû treân coõi trôøi-giöõa loaøi ngöôøi. Hoûi: Nghieäp dò thuïc cuûa töôùng naøy tu taäp troøn ñaày traûi qua thôøi gian bao laâu? Ñaùp: Phaàn nhieàu traûi qua moät traêm Ñaïi kieáp, chæ tröø ra Boà-taùt Thích-ca, bôûi vì Boà-taùt Thích-ca voâ cuøng tinh tieán cho neân vöôït leân treân chín Ñaïi kieáp, chæ traûi qua chín möôi moát kieáp tu taäp troøn ñaày, lieàn ñaït ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà. Söï vieäc aáy nhö theá naøo? Nhö trong kinh noùi: “Quaù khöù coù Ñöùc

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 177 458

Phaät danh hieäu laø Ñeå-sa, hoaëc goïi laø Boå-sa. Ñöùc Phaät aáy coù hai ñeä töû Boà-taùt chòu khoù tu Phaïm haïnh, moät ngöôøi teân goïi Thích-ca Maâu-ni, moät ngöôøi teân goïi Mai-ñaùt-leä-döôïc. Luùc baáy giôø Ñöùc Phaät aáy quaùn xeùt hai ñeä töû, caên cuûa ngöôøi naøo chín muoài tröôùc, lieàn bieát nhö thaät laø Töø Thò chín muoài tröôùc, Naêng Thuùc chín muoài sau. Laïi quaùn xeùt söï hoùa ñoä höõu tình cuûa hai ngöôøi, caên cuûa ngöôøi naøo chín muoài tröôùc, vaãn bieát nhö thaät laø söï hoùa ñoä cuûa Thích-ca seõ chín muoài tröôùc. Bieát roài lieàn nghó: Nay Ta laøm theá naøo khieán cho cô caûm aáy hoäi ngoä vôùi nhau? Nhöng laøm cho moät ngöôøi nhanh choùng chín muoài thì deã, chöù khoâng phaûi laø laøm cho nhieàu ngöôøi. Daáy leân yù nghó naøy roài, lieàn baûo vôùi Thích-ca: Ta muoán ñi vaøo nuùi, oâng coù theå ñi theo. Luùc baáy giôø Ñöùc Phaät aáy laáy toïa cuï (ni sö ñaøn), theo con ñöôøng ñi ñeán tröôùc, ñaõ ñeán treân nuùi, ñi vaøo khaùm thôø baèng Pheä löu ly, traûi toïa cuï ra, ngoài kieát giaø maø nhaäp Ñònh Hoûa giôùi, traûi qua baûy ngaøy ñeâm caûm thoï nieàm hyû laïc vi dieäu, uy quang röïc rôõ. Thích-ca trong choác laùt cuõng ñeán treân nuùi, ñi khaép nôi tìm Ñöùc Phaät, nhö beâ con tìm kieám meï, laàn löôït chuyeån tieáp gaëp luùc ñeán tröôùc khaùm thôø aáy, boãng nhieân thaáy ñöùc Phaät uy nghi trang nghieâm, aùnh saùng choùi loøa, doác loøng thaønh khaån, phaùt taâm hoan hyû, ca ngôïi maõi khoâng thoâi. Ñoái vôùi hieän haønh khoâng giaùn ñoaïn, queân ñaët moät chaân xuoáng, chieâm ngöôõng dung nhan toân quyù, maét khoâng rôøi trong giaây laùt, traûi qua baûy ngaøy ñeâm, duøng moät baøi keä ca ngôïi Ñöùc Phaät aáy raèng: Trôøi ñaát coõi naøy laø ngoâi nhaø Ña Vaên, Theä Cung ôû coõi trôøi möôøi phöông khoâng coù, Baäc tröôïng phu Ngöu vöông laø Ñaïi Sa-moân, Tìm khaép nuùi röøng maët ñaát khoâng gì baèng. Nhö vaäy ca ngôïi roài lieàn vöôït qua chín kieáp, ñaït ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh giaùc tröôùc Töø Thò.” Hoûi: Boà-taùt tieáp caän Phaät ñòa nhaát ñònh ñoái vôùi Danh-Cuù-Vaên thaân, ñaït ñöôïc söï kheùo leùo tuyeät vôøi töï taïi chöa töøng ñaït ñöôïc, neân duøng baøi tuïng khaùc-phaåm loaïi khaùc ñeå ca ngôïi Ñöùc Phaät, vì sao traûi qua baûy ngaøy ñeâm chæ duøng moät baøi tuïng maø ca ngôïi Ñöùc Phaät? Ñaùp: Boà-taùt luùc baáy giôø bôûi vì Tö nguyeän thuø thaéng cho neân khoâng laëp laïi vaên tuïng, neáu thay ñoåi vaên tuïng thì Tö nguyeän khoâng thuaàn phaùc. Laïi nöõa, Boà-taùt luùc baáy giôø bôûi vì sôï raèng taùn loaïn, nhö vaên tuïng sai bieät thì taâm cuõng khaùc ñi, laøm sao

maø coù theå nhaát taâm chuyeân chuù? Laïi nöõa, Boà-taùt bieåu hieän taâm mình khoâng coù chaùn naûn meät moûi, cho neân coù theå ñoái vôùi moät baøi tuïng thöôøng xuyeân phaùt khôûi Tö nguyeän

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 177 459

thuø thaéng môùi nhaát. Hoûi: Vì sao Boà-taùt Töø Thò ñoái vôùi caên cuûa mình thì chín muoài tröôùc, maø söï hoùa ñoä laïi chín muoài sau, Boà-taùt Thích-ca thì cuøng vôùi ñieàu naøy traùi ngöôïc nhau? Ñaùp: Boà-taùt Töø Thò phaàn nhieàu lôïi ích cho mình maø ít lôïi ích cho ngöôøi khaùc, Boà-taùt Thích-ca thì phaàn nhieàu lôïi ích cho ngöôøi khaùc maø ít lôïi ích cho mình, vì theá cho neân ñeàu mang laïi söï hoùa ñoä khoâng nhö nhau. Hoûi: Nhö trong kinh noùi: “Boà-taùt traûi qua ba A-taêng-kyø kieáp (a- taêng-xí-da), tu haønh boán Ba-la-maät-ña môùi ñöôïc troøn ñaày.” Kieáp naøy laø nhö theá naøo? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Laø Trung kieáp. Coù ngöôøi noùi: Laø kieáp Thaønh. Coù ngöôøi noùi: Laø kieáp Hoaïi. Noùi nhö vaäy thì ñaây laø Ñaïi kieáp, tích tuï Ñaïi kieáp naøy ñeán moät A- taêng-kyø, nhö vaäy ñeán ba A-taêng-kyø môùi tu taäp troøn ñaày. Hoûi: A-taêng-kyø kieáp naøy thì haïn löôïng laøm sao coù theå bieát ñöôïc? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Duøng Ñaïi kieáp laøm moät, tích tuï soá moät naøy ñeán traêm ngaøn thì goïi laø Laïc-xoa, ñeán traêm-traêm ngaøn thì goïi laø Caâu- chi, traêm ngaøn Caâu-chi thì goïi laø Na-döõu-ña, traêm ngaøn Na-döõu-ña thì goïi laø Taàn-baø, traêm ngaøn Taàn-baø thì goïi laø Kieán-tha. Töø ñaây veà sau khoâng phaûi laø nôi ñeán cuûa trí tính ñeám. Ñeán phaàn vò khoâng theå ñeán ñöôïc naøy thì goïi laø haïn löôïng cuûa moät A-taêng-kyø kieáp, haïn löôïng cuûa A-taêng- kyø kieáp thöù hai-thöù ba cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Duøng Ñaïi kieáp laøm moät, tích tuï soá moät naøy ñeán traêm ngaøn thì goïi laø Laïc-xoa, ñeán traêm-traêm ngaøn thì goïi laø Caâu-chi, traêm ngaøn Caâu-chi thì goïi laø Caâu-chi Caâu-chi, traêm ngaøn Caâu-chi Caâu- chi thì goïi laø A-trieát-trieát Caâu-chi, traêm ngaøn A-trieát-trieát Caâu-chi thì goïi laø A-tra-tra Caâu-chi, traêm ngaøn A-tra-tra Caâu-chi thì goïi laø A-döõu- ña, traêm ngaøn A-döõu-ña thì goïi laø A-döõu-ña phaàn, traêm ngaøn A-döõu-ña phaàn thì goïi laø Na-döõu-ña, traêm ngaøn Na-döõu-ña thì goïi laø Na-döõu-ña phaàn, traêm ngaøn Na-döõu-ña phaàn thì goïi laø Caâu-vaät-ñaø, traêm ngaøn Caâu- vaät-ñaø thì goïi laø Caâu-vaät-ñaø phaàn, traêm ngaøn Caâu-vaät-ñaø phaàn thì goïi laø Baùt-ñaëc-ma, traêm ngaøn Baùt-ñaëc-ma thì goïi laø Baùt-ñaëc-ma phaàn, traêm ngaøn Baùt-ñaëc-ma phaàn thì goïi laø Ca-maït-la, traêm ngaøn Ca-maït-la thì goïi laø Ca-maït-la phaàn, traêm ngaøn Ca-maït-la phaàn thì goïi laø Naïi-tró-na, traêm ngaøn Naïi-tró-na thì goïi laø Naïi-tró-na phaàn, traêm ngaøn Naïi-tró-na phaàn thì goïi laø Ñoå-chi, traêm ngaøn Ñoå-chi thì goïi laø Ñoå-chi phaàn, traêm ngaøn Ñoå- chi phaàn thì goïi laø A-ba-ba, traêm ngaøn A-ba-ba thì goïi laø A-ba-ba phaàn,

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 177 460

traêm ngaøn A-ba-ba phaàn thì goïi laø Tra-tra, traêm ngaøn Tra-tra thì goïi laø Tra-tra phaàn, traêm ngaøn Tra-tra phaàn thì goïi laø OÂ-giaø, traêm ngaøn OÂ-giaø thì goïi laø OÂ-giaø phaàn, traêm ngaøn OÂ-giaø phaàn thì goïi laø Baït-la, traêm ngaøn Baït-la thì goïi laø Baït-la phaàn, traêm ngaøn Baït-la phaàn thì goïi laø Baø-yeát- la. Töø ñaây

veà sau khoâng phaûi laø nôi ñeán cuûa trí tính ñeám. Ñeán phaàn vò khoâng theå ñeán ñöôïc naøy thì goïi laø haïn löôïng cuûa moät A-taêng-kyø kieáp, haïn löôïng cuûa A-taêng-kyø kieáp thöù hai-thöù ba cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Khoâng phaûi laø nôi ñeán cuûa trí tính ñeám, cho neân goïi laø A-taêng-kyø kieáp. Nhöng coù kinh noùi ñeán saùu möôi soá, trong ñoù coù moät soá goïi laø A-taêng-kyø, tích tuï soá Ñaïi kieáp ñeán soá naøy thì goïi laø moät A-taêng-kyø kieáp. Nhö kinh aáy noùi: “Coù moät Voâ dö soá baét ñaàu laø moät, möôøi moät laø möôøi, möôøi möôøi laø traêm, möôøi traêm laø ngaøn, möôøi ngaøn laø Baùt-la-tieát-ñaø, möôøi Baùt-la-tieát-ñaø laø Laïc-xoa, möôøi Laïc-xoa laø AÙt- ñeå Laïc-xoa, möôøi AÙt-ñeå Laïc-xoa laø Caâu-chi, möôøi Caâu-chi laø Maït-ñaø, möôøi Maït-ñaø laø A-döõu-ña, möôøi A-döõu-ña laø Ñaïi A-döõu-ña, möôøi Ñaïi A-döõu-ña laø Na-döõu-ña, möôøi Na-döõu-ña laø Ñaïi Na-döõu-ña, möôøi Ñaïi Na-döõu-ña laø Baùt-la Na-döõu-ña, möôøi Baùt-la Na-döõu-ña laø Ñaïi Baùt- la Na-döõu-ña, möôøi Ñaïi Baùt-la Na-döõu-ña laø Caêng-yeát-la, möôøi Caêng- yeát-la laø Ñaïi Caêng-yeát-la, möôøi Ñaïi Caêng-yeát-la laø Taàn-baït-la, möôøi Taàn-baït-la laø Ñaïi Taàn-baït-la, möôøi Ñaïi Taàn-baït-la laø A-soâ-baø, möôøi A-soâ-baø laø Ñaïi A-soâ-baø, möôøi Ñaïi A-soâ-baø laø Tyø-baø-ha, möôøi Tyø-baø-ha laø Ñaïi Tyø-baø-ha, möôøi Ñaïi Tyø-baø-ha laø OÁt-taêng-giaø, möôøi OÁt-taêng-giaø laø Ñaïi OÁt-taêng-giaø, möôøi Ñaïi OÁt-taêng-giaø laø Baø-haùt-na, möôøi Baø-haùt-na laø Ñaïi Baø-haùt-na, möôøi Ñaïi Baø-haùt-na laø Ñòa-trí-baø, möôøi Ñòa-trí-baø laø Ñaïi Ñòa-trí-baø, möôøi Ñaïi Ñòa-trí-baø laø Heâ-ñoâ, möôøi Heâ-ñoâ laø Ñaïi Heâ- ñoâ, möôøi Ñaïi Heâ-ñoâ laø Yeát-laïp-baø, möôøi Yeát-laïp-baø laø Ñaïi Yeát-laïp-baø, möôøi Ñaïi Yeát-laïp-baø laø AÁn-ñaït-la, möôøi AÁn-ñaït-la laø Ñaïi AÁn-ñaït-la, möôøi Ñaïi AÁn-ñaït-la laø Tam-ma-baùt-ñam, möôøi Tam-ma-baùt-ñam laø Ñaïi Tam-ma-baùt-ñam, möôøi Ñaïi Tam-ma-baùt-ñam laø Yeát-ñeå, möôøi Yeát-ñeå laø Ñaïi Yeát-ñeå, möôøi Ñaïi Yeát-ñeå laø Khoâ-phieät-la-xaø, möôøi Khoâ-phieät- la-xaø laø Ñaïi Khoâ-phieät-la-xaø, möôøi Ñaïi Khoâ-phieät-la-xaø laø Laõo-ñaït-la, möôøi Laõo-ñaït-la laø Ñaïi Laõo-ñaït-la, möôøi Ñaïi Laõo-ñaït-la laø Baït-lam, möôøi Baït-lam laø Ñaïi Baït-lam, möôøi Ñaïi Baït-lam laø San-nhöôïc, möôøi San-nhöôïc laø Ñaïi San-nhöôïc, möôøi Ñaïi San-nhöôïc laø Tyø-boä-ña, möôøi Tyø-boä-ña laø Ñaïi Tyø-boä-ña, möôøi Ñaïi Tyø-boä-ña laø Baït-la-saøm, möôøi Baït-la-saøm laø Ñaïi Baït-la-saøm, möôøi Ñaïi Baït-la-saøm laø A-taêng-kyø.” Töø ñaây veà sau coøn coù taùm soá cuøng vôùi tröôùc laø saùu möôi soá, tích tuï thaønh moät Ñaïi kieáp, ñeán soá A-taêng-kyø thöù naêm möôi hai naøy, thì goïi laø moät

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 177 461

A-taêng-kyø kieáp, A-taêng-kyø kieáp thöù hai-thöù ba cuõng laïi nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Toân giaû Xaù-lôïi-töû döïa vaøo Tónh löï thöù tö khôûi leân Tuùc truù tuøy nieäm trí thoâng, duyeân vôùi ñôøi quaù khöù ñeán kieáp ñaõ ñaït tôùi laø haïn löôïng cuûa moät A-taêng-kyø kieáp, haïn löôïng cuûa A-taêng-kyø kieáp thöù hai-thöù ba cuõng nhö vaäy. Ngöôøi aáy khoâng neân ñöa ra caùch noùi naøy, bôûi vì haïn löôïng cuûa A- taêng-kyø kieáp khoâng phaûi laø caûnh thuoäc trí Tuùc truù cuûa Xaù-lôïi-töû… Trong naøy, hoaëc laø noùi haïn löôïng cuûa ba A-taêng-kyø kieáp, ñeàu laø caûnh thuoäc trí Tuùc truù cuûa Xaù-lôïi-töû, khoâng neân noùi ñeán kieáp cuûa

trí aáy ñaõ ñaït tôùi laø haïn löôïng cuûa moät A-taêng-kyø kieáp. Coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo moät coâng haïnh boá thí ñeå phaân bieät veà haïn löôïng cuûa ba A-taêng-kyø kieáp, nghóa laø neáu luùc Boà-taùt tuy thöïc haønh boá thí maø chöa coù theå rôøi boû taát caû caùc vaät-boá thí taát caû ruoäng ñaát, ñeán ñaây goïi laø A-taêng-kyø kieáp thöù nhaát; neáu luùc Boà-taùt coù theå thöïc haønh boá thí, cuõng coù theå rôøi boû taát caû caùc vaät maø chöa coù theå boá thí taát caû ruoäng ñaát, hoaëc laø coù theå boá thí taát caû ruoäng ñaát maø chöa coù theå rôøi boû taát caû caùc vaät, ñeán ñaây goïi laø A-taêng-kyø kieáp thöù hai; neáu luùc Boà-taùt coù theå thöïc haønh boá thí, cuõng coù theå rôøi boû taát caû caùc vaät vaø coù theå boá thí taát caû ruoäng ñaát, ñeán ñaây goïi laø A-taêng-kyø kieáp thöù ba. Coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo söï vieäc ñaõ gaëp Ñöùc Phaät ñeå phaân bieät veà haïn löôïng cuûa ba A-taêng-kyø kieáp, ñoù laø ôû quaù khöù laâu xa luùc con ngöôøi soáng thoï moät traêm tuoåi, coù Ñöùc Phaät danh hieäu Thích-ca Maâu-ni xuaát hieän ôû theá gian, sinh trong doøng hoï Thích-ca thuoäc ñaúng caáp Saùt-ñeá-lôïi, meï teân laø Ma ha Ma-da, cha teân laø Tònh Phaïn, con trai teân laø La-haàu-la, kinh thaønh teân goïi Kieáp-tyû-la-phieät-suaát-ñoå, phaàn nhieàu laø caùc doøng hoï Thích, ñeä töû thò giaû teân laø A-nan-ñaø, hai ñeä töû baäc nhaát teân laø Xaù-lôïi-töû vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân. Luùc baáy giôø theá gian taêng maïnh veà naêm Tröôïc, bò söï böùc baùch cuûa sinh-giaø-cheát, ngu si muø loøa khoâng coù ngöôøi daãn daét. Ñöùc Phaät Theá Toân aáy duøng nguyeän löïc Töø Bi xuaát hieän trong hoaøn caûnh aáy, tinh tieán taêng thöôïng giaùo hoùa daãn daét caùc höõu tình chöa heà taïm thôøi döøng nghæ. Bôûi vì nhö vaäy, cho neân bò gioù laøm cho khoán ñoán, vai vaø löng coù beänh. Luùc aáy coù ngöôøi thôï goám teân goïi Quaûng Xí, Ñöùc Phaät bieát thôøi cô ñaõ ñeán, lieàn baûo thò giaû A-nan-ñaø raèng: OÂng coù theå ñi ñeán nhaø ngöôøi thôï goám Quaûng Xí xin daàu meø vaø nöôùc aám, ñeå xoa röûa cho Ta. Thò giaû cung kính vaâng daï ñi ñeán nhaø ngöôøi thôï goám, ñöùng tröôùc Quaûng Xí duøng lôøi thaân aùi thaêm hoûi roài, phöông tieän ca ngôïi Ñöùc Phaät coù ñuû loaïi coâng ñöùc, Giôùi-Ñònh-Tueä thuø thaéng, ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp tuøy thuoäc, aùnh saùng troøn röïc rôõ, trí kieán voâ ngaïi, bieän taøi khoâng vöôùng

maéc. Laïi noùi cho Quaûng Xí bieát raèng: Nhö vaäy, Ñöùc Theá Toân neáu khoâng xuaát gia, thì seõ laøm vò Luaân Vöông cai quaûn boán chaâu theá giôùi, toâi vaø caùc oâng cuøng taát caû theá gian ñeàu laøm toâi tôù, nhöng nay rôøi boû ngoâi vua nhö vaäy, xuaát gia tu haønh khoå haïnh, ñaït ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà, ñaày ñuû taát caû trí kieán, ñoaïn döùt taát caû löôùi nghi, thöïc hieän taát caû quyeát ñònh, coù theå baøn luaän taän cuøng nguoàn goác taát caû moïi vaán ñeà, nhìn caùc höõu tình gioáng nhö con moät, nay ôû khoâng xa nôi naøy, nhöng vì cöùu giuùp noãi khoå cuûa caùc oâng cho neân luoân luoân vöôït qua ñöôøng xa, bò gioù laøm cho khoán ñoán, vai vaø löng ñau nhöùc ñaõ laâu, caàn ñeán daàu meø vaø nöôùc aám, cho neân töï mình ñeán ñaây, coù theå ñöôïc thì giuùp cho chaêng? Luùc baáy giôø Quaûng Xí nghe roài vui möøng ca ngôïi laø chöa töøng coù, laøm theá naøo ôû choán nhaân gian maø coù coâng ñöùc naøy? Töùc thì traû lôøi Toân giaû raèng:

Nhaân giaû nay taïm thôøi trôû veà, toâi seõ nhö lôøi daïy töï mình ñi ñeán nôi Ñöùc Phaät. Thò giaû ñi chöa laâu, Quaûng Xí laäp töùc saép xeáp daàu meø soáng vaø nöôùc thôm noùng aám, mang ñi ñeán choã Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät töø xa troâng thaáy, vì laøm cho ngöôøi aáy gieo troàng caên thieän, cho neân côûi boû nhöõng aùo khaùc, chæ giöõ laïi aùo loùt thaân, ngoài chôø ñôïi beân baøn. Quaûng Xí ñeán roài phaùt taâm thuaàn tònh, laáy daàu ñaõ mang ñeán cung kính kheùo leùo xoa vaøo vai vaø löng Ñöùc Phaät, duøng ñuû caùch ñeå xoa boùp, laïi duøng nöôùc thôm noùng aám röôùi leân ñeå röûa saïch. Luùc aáy töø heát beänh gioù, Ñöùc Phaät caûm thaáy thö thaùi, duøng aâm thanh hieàn töø dòu daøng an uûi voã veà Quaûng Xí. Ngöôøi aáy nghe trong loøng hoan hyû lieàn phaùt nguyeän raèng: Nguyeän cho con ôû ñôøi vò lai seõ ñöôïc laøm Phaät, danh hieäu-quyeán thuoäc-thôøi gian-xöù sôû-ñeä töû, gioáng nhö Ñöùc Theá Toân hoâm nay khoâng coù gì khaùc! Neân bieát raèng ngöôøi thôï goám aáy chính laø Boà-taùt Thích-ca, nhôø vaøo nguyeän xöa cho neân baây giôø danh hieäu-quyeán thuoäc... nhö xöa khoâng khaùc. Nhöng töø luùc ôû nôi Ñöùc Phaät aáy phaùt nguyeän naøy veà sau, cho ñeán söï vieäc gaëp ñöôïc Ñöùc Nhö Lai Baûo Keá, thì goïi laø heát A-taêng-kyø kieáp thöù nhaát. Töø ñaây veà sau cho ñeán söï vieäc gaëp ñöôïc Ñöùc Nhö Lai Nhieân Ñaêng, thì goïi laø heát A-taêng-kyø kieáp thöù hai. Tieáp tuïc töø ñaây veà sau cho ñeán söï vieäc gaëp ñöôïc Ñöùc Nhö Lai Thaéng Quaùn, thì goïi laø heát A-taêng- kyø kieáp thöù ba. Töø ñaây veà sau tieáp tuïc traûi qua chín möôi moát kieáp tu nghieäp cuûa töôùng vi dieäu, luùc ñeán söï vieäc gaëp ñöôïc Ñöùc Phaät Ca-dieáp- ba thì môùi ñöôïc troøn ñaày. Coù ngöôøi noùi: Coù ba loaïi A-taêng-kyø kieáp, moät laø A-taêng-kyø kieáp, hai laø A-taêng-kyø sinh, ba laø A-taêng-kyø dieäu haïnh. A-taêng-kyø kieáp, ñoù laø duøng Ñaïi kieáp laøm moät tích tuï ñeán Laïc-xoa Caâu-chi, laàn löôït chuyeån tieáp cho ñeán vöôït qua soá Baø-yeát-la. A-taêng-kyø sinh, ñoù laø moãi moät kieáp

traûi qua voâ soá ñôøi soáng. A-taêng-kyø dieäu haïnh, ñoù laø moãi moät kieáp tu taäp voâ soá dieäu haïnh. Nhôø vaøo ba loaïi A-taêng-kyø naøy, chöùng ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh giaùc. Ñieàu naøy khoâng hôïp lyù. Nghóa nhö thaät thì trong naøy chæ noùi laø traûi qua ba A-taêng- kyø kieáp, tu haønh vieân maõn.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.